

Jak dzieci miały spędzać czas wolny?

JAK DZIECI
MIAŁY
SPĘDZAĆ
CZAS
WOLNY?

1

CEL EDUKACYJNY

Na podstawie analizy zdjęcia pionierów uczniowie zastanawiają się nad odzwierciedleniem oficjalnej polityki Komunistycznej Partii Czechosłowacji po lutym 1948 r. w zakresie wychowania dzieci i młodzieży.

SŁOWA KLUCZOWE

Czechosłowacja lat 50. XX w.
edukacja
propaganda
życie codzienne
ówczesne perspektywy
formułujemy i sprawdzamy hipotezę

ĆWICZENIE

ZALECANE KROKI

1. ANALIZA ZDJĘCIA

Oglądanie zdjęcia za pomocą lupy.

2. OPIS ZDJĘCIA

Oznaczanie ważnych postaci i elementów na zdjęciu i ich opis.

Uczniowie mogą zaznaczyć np. hasło „Uczyć się, uczyć się, uczyć się”, zdjęcia K. Gottwalda, W. I. Lenina, J. W. Stalina, godło państwowe ZSRR, mapę ścienną ZSRR, książki i lalki w szafie, dzieci z chustami.

HISTORIA
CZ-PL
NA PLUS

3. FORMUŁOWANIE HIPOTEZY

Formułowanie hipotezy, dotyczącej sytuacji przedstawionej na zdjęciu, do pola tekstowego.

Uczniowie nadal nie mają do dyspozycji opisu, więc swobodnie, nie znając kontekstu, próbują odgadnąć, co przedstawia zdjęcie. Nauczyciel pobudza wyobraźnię historyczną uczniów.

4. CZYTANIE OPISU I UZUPEŁNIENIE ANALIZY ZDJĘCIA

Czytanie opisu, który wyjaśnia szerszy kontekst czasu i miejsca. Uzupełnienie opisu zdjęcia głównego.

Pionier (Pionír) masowa organizacja założona w 1949 roku w ramach Czechosłowackiego Związku Młodzieży (Československý svaz mládeže), pierwotnie przeznaczona dla dzieci w wieku od 9 do 14 lat. Zastąpiła starsze organizacje młodzieżowe, które zostały zakazane po Lutym 1948 r. (np. Junák). Jej celem było wspieranie wychowania dzieci w duchu oficjalnej polityki Komunistycznej Partii Czechosłowacji (pozytywny stosunek do Związku Radzieckiego i ludowo-demokratycznego ustroju w Czechosłowacji).

5. INTERPRETACJA ZDJĘCIA

Na podstawie wcześniejszej analizy zdjęcia i opisu uczniowie odpowiadają w polu tekstowym na pytanie: Jak dzieci miały spędzać czas wolny? Formułują własne pytania dotyczące źródła: Co chciałbyś/chciałabyś dowiedzieć się o dzieciach ze zdjęcia?

Uczniowie zastanawiają się nad oficjalną ideą, jak dzieci spędzały czas wolny w latach 50. XX wieku. Mogą rozważać fakt, że chociaż zdjęcie przedstawia zajęcia dzieci w czasie wolnym, ogólny układ zdjęcia pod wieloma względami przypomina szkołę.

Mogą dojść do wniosku, że dzieci miały zostać pionierami, spędzać czas wolny w zorganizowanym kolektywie w warsztatach i świetlicach, kształcić się, czytając radzieckie książki i czasopisma itp.

Odpowiadając na drugie pytanie, uczniowie mogą utożsamiać się z dziećmi i pytać: „Podobało Ci się to?” Albo chcąc poznać ówczesne realia: „Co robili pionierzy?” Albo zastanowić się nad powstaniem zdjęcia: „Jak długo fotograf robił Wam zdjęcie?”

KOLEJNE MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA NA LEKCJI:

- a) Ćwiczenie może prowadzić do zastanowienia się nad wpływami politycznymi i ingerencją w czas wolny.
- b) Uczniowie mogą stwierdzać, jak na temat czasu wolnego w latach pięćdziesiątych wspominają świadkowie tych czasów (na ile ideał wzorowych pionierów, który prezentuje zdjęcie, jest zgodny z ówczesną rzeczywistością).